

fuit) posse ostendere, ad ipsorum arbitrium corrigetur...

VIII. Verum quid sit de opinione Gilberti. Dico errorem...

IX. Rursus. Idem Concilium Lateranense. cap. 2. contra Abbatem Joachim...

X. Tertio. In Concilio Remensi contra Gilbertum...

XI. Quarto. Quae invicem predicantur etiam in abstracto...

XII. Quinto etiam ratione. Quod est ipsum esse per essentiam...

XIII. Res solutio: eorum, qui obici possent, nota primo...

XIV. Noto secundo. Quod est essentia, & proprietates in creatis...

Sed quis non videt, hoc esse in Paganismum ruere...

XVII. In sui erroris confirmationem adducebant Palamites...

Quomodo autem sine distinctione reali inter illa, salvari...

XV. Gregorius Palamas Graecus (qui Palamitarum sectae nomen dedit)...

Cum vero urgeretur Palamas, essentiam Dei oculis corporeis videri non posse...

XVI. Barlaam Monachus, ex Calabria oriundus, Hieraensis postea Episcopus...

XVII. Dico. Palamae sententia de distinctione reali divinae essentiae...

Dicebat tamen, minime inflare, posse dati pura entia increata...

Sed quis non videt, hoc esse in Paganismum ruere, tanto majori culpa...

XVII. In sui erroris confirmationem adducebant Palamites varias Patrum Graecorum auctoritates...

XIX. Eunomius Cyzicus Episcopus (a quo Eunomiani, vel Anomai) Aetii discipulus...

XX. Dico. Eunomius negans omnem distinctionem etiam par rationem inter essentiam divinam...

XXI. Dices primo. Mgis est unum, quod est unum re, & ratione, quod idem est unum re...

XXII. Dices secundo. Si attributa etiam per mentem distinguantur ab essentia...

Respondetur negando majorem, ad cuius prob. dico, majorem esse veram...

XXIII. Sed dies. Postea distinctione inter essentiam, & attributa...

XXIV. Nominale, Duce Ochamo in 1. quaest. 2. & artic. 1. ut ab errore Gilberti Porretani attributa...

XXV. Dico ergo. Essentia Dei non distinguitur ab attributis...

XXVI. Præterea, divina predicata, quae diversis nominibus exprimentur...

XXVII. Utterius Synodus Lateranensis sub Innoc. III. cap. 2. contra Abbatem Joachim...

Christus item Joann. 16. vers. 15. Omnia, inquit, quae cumque habet Pater...

XXVII. Utterius Synodus Lateranensis sub Innoc. III. cap. 2. contra Abbatem Joachim...

XXXIII. Ubi de essentia, esto eadem res sit cum Personis, negat, quod sit generans, & hoc affirmat de Patre; negat, quod sit genitus, & hoc affirmat de Filio; negat, quod sit procedens, & hoc affirmat de Spiritu Sancto; negat tandem, quod sint plures, & hoc affirmat de Personis: Hides etiam docet, quod Filius sit incarnatus, quod negat de essentia; At si essentia, & personæ ex parte rei significatæ essent prorsus idem, nimirum res, & ratione ratiocinata, & solis diversis nominibus significata, ac diversis conceptibus formalibus representata, ut Nominales sentunt, ejusmodi prædicata, quæ vere contradictoria essent, non possent verificari, sed quidquid diceretur de essentia, dici deberet de Personis; ergo &c. Min. probatur, nam ex hypothesi, quod *gladius & ensi* differant solo nomine, & non ex re significata, quidquid affirmatur de ensi, vere prædicatur de gladio, nec potest aliquid negari de ensi, quod affirmatur de gladio.

XXXIV. Recurrent Nominales ad diversitatem connotatorum, quorum beneficio putantur, se omnia hæc inconvenientia vitare.

Sed contra primo. Nam hæc diversitatem connotatorum nec negabat, nec negare poterat Eunuus; & tamen Patres contenti non erant, sed contendeant, cuique nomini suum respondere debere significatum, ut supra ostendimus ex Basilio, & D. Augustino lib. 7. de Trinitate cap. 6. docente, substantiam in Deo significare naturam, non autem Personam, substantiam (inquit) *Patris ipse Pater est, non quo Pater est, sed quo est.* Secundo. Vel hæc diversa connotata efficiunt, ut homina diversa, quæ dicuntur de Deo, esto significant unam rem, eam tamen significant sub rationibus multis, ac diversis: vel faciunt, ut significant unam rem sub una, ac indivisibili ratione. Si primum; ergo dant fundamentum intellectui, ut eam concipiat sub una ratione, & non sub alia, & proinde fundant distinctionem ex parte rei ratiocinatæ. Si vero secundum dicant, cum tota distinctio se teneat ex parte nominum, & conceptuum formalium, ubi aderit fundamentum, ut de illa ratione omnino simplici diversa, & contradictoria salvari possint?

XXXV. Conantur Nominales variis digitis Sanctorum Patrum sese ueri, qui videntur dicere, quod natura divina esto multipliciter dicatur, una tamen, ac eadem sit. Sed intentum Patrum est, solum excludere realem distinctionem inter essentiam, & Personas, non autem excludere ab eadem diversas rationes, secundum quas, esto realiter una, æquivalent tamen multis, quæ in creatis distincta sunt.

Quod si aliquando videntur dicere, in Deo nihil esse varium, & multiplex, sed tantum voces diversas, semitas multas, ut Divus Bernardus lib. 5. de consider. cap. 13. & sanctus Cyrillus lib. 11. Theauri. Advertendum est, eos loqui tantum de denominationibus, & relationibus temporaneis, & extrinsecis Creatoris, Redemptoris, Sanctificatoris, quæ quidem novam Deo non afferunt perfectionem, quam ab æterno non habet; non vero loqui de perfectionibus divinis, quæ Deo necessario conveniunt, quæque in creaturis dividit, in Deo unice præexistunt. Vel eos tali modo loquendi ut, ut a Deo excludant omnem realem distinctionem inter attributa, & essentiam: quod præsertim Divi Bernardi intentum erat, qui ibi intendebat, excludere a Deo quaternitatem contra Gilbertum Porretanum.

XXXVI. Dices tamen primo. Ubi non est unum, & aliud, non potest unum concipi sine alio: sed in re simplici, qualis est Deus, non est unum, & aliud; ergo in eo non potest concipi unum sine alio.

XXXVII. Dices secundo. Inter ea repetitur sola distinctio rationis ratiocinantis, quæ distinguuntur tantum penes diversa connotata extrinsecis; atqui essentia, attributa &c. hoc solum modo distinguuntur, ergo &c. Major videtur certa. Ideo enim Petrus, ut Senator, & ut militis Dux, distinguatur a se ipso Petro, sed ex connotatione, & relatione ad diversa officia Senatoris, & Militis, quibus fungitur. Minor etiam probatur, eorum essentia in Deo, ut comparatur ad effectus a se producibiles, dicitur omnipotentia, quatenus res a se cognoscibiles connotat, dicitur sapientia, vel scientia.

XXXVIII. Respondetur ad prim. dist. Majorem, ubi non est &c. neque unum æquivalens, & præconciens plura, non potest &c. Conc. maj. ubi non est &c. est tamen unum æquivalens, & præconciens plura, nego maj. Esto autem essentia divina, & attributa non sint unum, & aliud; sunt tamen una res æquivalens, & plura præconciens; ideoque sub una ratione concipi potest, quin concipiatur sub alia. Immo retroquo argumentum in Nominales. Ubi non est unum, & aliud, non potest unum producere, & non producere, produci, & non produci, communicari, & non communicari; sed essentia, & Personæ non sunt unum, & aliud; ergo non potest persona producere, & produci, quin producatur, & producat essentia, nec ista communicari, quin communicetur Persona. Concedent ne hoc Nominales?

XXXIX. Ad secundam nego min. ad ejus prob. nego antecedens. Esto enim denominatio temporanea Creatoris, cognoscens creaturam, non habeatur in Deo, nisi ex connotatione extrinsecæ creaturæ; omnipotentia tamen, scientia, aliaque attributa rationes suas habent Deo intrinsecas, & prorsus absolutas a quocumque extrinsecis, quarum quælibet suam habet ideam. Quod maxime patet in notionibus Personalibus: istæ enim, quam connotationem habere possunt ad res extra Deum; certe nullam. Nisi excitate velit hæresim Sabellianam, & dicere, Filium esse veluti radium, quo Pater veluti Sol suam lucem effundit, & Spi-

ritum Sanctum veluti colorem, quo hominum corda calefacit; & sic Personarum destruit Trinitatem.

§. VI.

Opinio Scoti.

XXXIV. Distinctio passim a Theologis dividitur in distinctionem realem, & distinctionem rationis. Prior est, quæ unum realiter non est aliud, seu quæ nullo cogitante intellectu reperitur, sive inter rem, & rem, sive inter rem, & ejus modum, aut inter varios ejusdem rei modos. Posterior est, quæ a, quæ realiter sunt idem, per rationem distinguuntur, seu quæ intellectus apprehendit unam objecti perfectionem sine altera, quæ tamen in re est idem cum ea.

Præter hæc duas distinctionum species, tertiam quædam medium excogitavit Scotus, quam vocat *formalem ex natura rei: formalem* quidem, quia non est inter duas res, sed aut inter rem, & ejus formalitatem, vel perfectionem, aut inter ejusdem rei formalitates, seu perfectiones: *ex natura rei*, quia est actualis inter rem, & ejus formalitatem, sive inter formalitates ejusdem rei, independentes ab omni cognitione intellectus. Hac distinctione contendit Scotus, distinguuntur Divinitatem, tum ab attributis & personis, tum attributa invicem.

Ex hac distinctione sic explicata concludit primo: essentiam licet sit idem realiter cum Persona, aut cum bonitate, non esse tamen idem formaliter, etiam ante mentis considerationem.

Concludit secundo: facile sic explicari, quomodo Pater æternum communicet Filio suo naturam, non autem suam Personam, cum Persona sit aliquid ante mentis operationem a natura Patris distinctum.

Tertio concludit: facile sic explicari, quomodo tum essentia, tum attributa varias habeant definitiones: nam sic essentia, & attributa varias habent quidditates, quare variis, & contrariis definitionibus possunt explicari.

XXXV. Dico tamen Essentia divina, sive a Personis, sive ab attributis, sive attributa invicem non distinguuntur distinctione actuali formali, ut putat Scotus. Auctores, qui contendunt, hæc Scoti opinionem nihil, aut parum distare ab errore Gilberti Porretani, hoc nostrum assertum probant iisdem rationibus, quæ superius §. 2. contra Gilbertum attulimus. Quidquid tamen sit, an cum Gilberto Scotus conveniat:

Probo primo sic. Postea distinctione actuali formali Scotica inter essentiam divinam, & personas, & attributa tum comparate ad essentiam, tum invicem, non faret summa Dei simplicitas. Quomodo enim concepti potest summe simplex ille, in quo tot essent formæ tum a natura, tum invicem distinctæ, & quidem actualiter, & ex natura rei; summa simplicitas omnimodam dicit unitatem tum reum, tum formalitatem. Quomodo esset summe simplex ille, in quo tres formalitates actu ex natura rei distinctæ cum essentia divina compositionem actu fierent, essent enim perfectiones, & formæ actu illam efficientes formaliter, & denominantes? Illa distinguuntur formaliter (ait Fraffen, *tract. 1. dist. 2. art. 2. quest. 2. de dist. attribut.*) quæ licet realiter identificentur, unum tamen non est definitio alterius, nec prædicatum ipsi in se conveniens, actu tamen cum efficiens, & denominans formaliter. Cur ergo hæc formalitates sic distinctæ, & sic efficientes naturam divinam actu non componeret, sicut forma cum subiecto, quod afficit, & a quo actu distinguuntur?

XXXVI. Dices, formalitates illas non componere, quia & in eadem entitate identificentur, & insinuat sunt. Sed contra. Esto ex quo in eadem entitate idem si non componant entitative, componant tamen compositione formali, inveniunt enim in eadem re, non per identitatem formalem, sed cum formali actuali distinctione, non tanquam quid intimum, & essentiale rei, sed tanquam forma formaliter illam efficiens, & denominans. Quid ergo deest, quin uniantur rei per formalem compositionem: cum compositio sit distinctio unio? Si enim animalitas, & rationalitas esto in homine realiter idem sint, quæ tamen actu formaliter distinguuntur, vere componunt. Si natura Angeli, esto realiter eadem sit cum suo intellectu, quia tamen apud Scotum actu formaliter ab eo distinguuntur, cum eo formaliter componit, sicut subiectum cum forma, & potentia cum actu: cur non idem dici debeat de natura divina actu formaliter distincta a suo intellectu?

Dicere autem, naturam divinam actu non componere, quia est infinita, est petere principium. Hoc enim est, quod nego; nempe, quod stante tali distinctione natura divina sit infinita; nam si stante tali distinctione nature Angeli a suo intellectu, hæc non remanet infinita, cur manebit infinita natura divina, quæ eadem distinctione distinguatur a suo? vel si illa cum suo intellectu formaliter componit, sicut subiectum cum forma, cur non eodem modo componer divina natura cum suo, si eadem distinctione ab eo distinguuntur?

XXXVII. Si dicas, naturam divinam essentialiter realiter includere intellectum, & unam formalitatem divinam essentialiter includere alteram. Contra est primo. Nam hoc est contra naturam distinctionis actualis formali, nam hæc, ut ajunt, datur inter illa, quorum unum non est de essentia, & definitione alterius. Deinde si natura divina essentialiter includit intellectum, cur natura Angeli similiter non includeret suum? Tertio? si una formalitas essentialiter includeret aliam, hæc prædicatio esset essentialis bonitatis *est Sapientia*; sed hæc prædicacionem non admittit ut veram Scotus, neque Scotus, qui in 1. dist. 8. quest. 4. §. ad quest. ait, *sapientia autem formaliter in re non est bonitas in re*; Ergo &c.

XXXVIII. Ex dictis sic arguo primo. Sapientia, quæ in re formaliter non est bonitas in re, non est sapientia, & bonitas divina, nimirum infinita, nedum in genere determinato ignitatis, & sapientie, sed in toto genere entis; sed quælibet divina perfectio, ut sit divina, debet esse infinita, non in determinato genere, sed in toto genere entis; ergo &c. Major probatur, sapientia, quæ formaliter in re non est bonitas in re, dato quod formaliter includat omnem perfectionem de linea sapientie, non tamen formaliter in re includit perfectiones bonitatis, quia istæ sunt extra ejus quidditatem; ergo erit ad summum infinita infinitate limitata id genus sapientie, non vero infinitate infinita in omni genere, sicut si popamus lineam infinitam secundum longitudinem, ponemus illam infinitam quidem in specie linea, sed in genere quantitatis finita erit, quia actu in re non includit perfectiones superficialis, & corporis. Min. etiam probatur, quia omnis divina formalitas, utpote formaliter divina, debet actu formaliter esse infinita in toto genere entis, & consequenter actu formaliter includere omnem perfectionem de linea entis: Quod si aliquam non includit, jam limites habet, & finita est.

XXXIX. Urget hoc. Id non est simpliciter, & in genere entis, infinitum, quod melius, & perfectius cogitari potest: sed si Deus actu formaliter non contineret omnes cujuscumque linee entis perfectiones, non esse quod perfectius cogitari non possit, cum possit cogitari Deus has omnes actu formaliter, & essentialiter includens, qui certe perfectior esset, quam Deus a Scoto positus: ergo non esse infinitus &c. Minor probatur, nam certe perfectior esset ille Deus, qui omnes suas perfectiones essentialiter formaliter actu haberet, & e, quam Deus, qui, ut vult Scotus, illas habet non a se formaliter, sed a formis actu ex natura rei ab eo distinctis.

Hoc ratiocinio urgetur Gilbertus S. Bernardus lib. 5. de consider. cap. 7. ipse sic alloquitur *Quid est Deus? quod nihil melius cogitari potest. Si approbet, non oportet affirmari, esse aliquid, quo Deus sit, & quod Deus non sit: hoc enim sine dubio melius. Porro Scotus admittit in Deo aliquid, quo Deus sit, & quod Deus formaliter actu non sit; ergo non admittit, quod melius excogitari non possit.*

XL. Arguo secundo. Postea distinctione Scoti inter essentiam, & attributa, & inter attributa invicem, hæc non potest minus prædicari in abstracto, dicendo *Deitas est sapientia*, & e contra, vel *Sapientia est bonitas*, aut e contra, vel *Pater est veritas*, *veritas est*. quia cum nomina abstracta supponant pro forma, dicendo *bonitas est sapientia*, *sapientia est bonitas*, *Pater est veritas*, hæret sensus, quod formalitas Deitatis sit actu formalitas sapientie; formalitas sapientie, formalitas bonitatis, formalitas Paternitatis esset formalitas Deitatis, quod Scotus negat. Sed hoc est inconveniens, quod superius urgetur contra Gilbertum §. 2. præsertim ex D. Augustino, & humilissimi prædicationes legantur in Scriptura *Joan. 14. v. 6. Ego sum Via, Veritas, & Vita*, & 1. Cor. 1. 24. Christus dicitur *Dei Veritas, & Sapientia*. Quare cum Gilbertus diceret *Pater est veritas, id est veritas*, tres personæ una *Veritas, id est una veritas*; S. Bernardus serm. 80. in Cantica exclamat *o absurdum, perversumque explanationem!* Quam veritas, fatisque pro contrarium ita dixisset, *Pater est veritas, id est veritas*. . . & si tres una veritas, id est una veritas, videtur que dixi quæst. præcedenti dub. 2. §. 2. Atqui Scotus, est admittat, Patrem esse veritatem, id est verum, tres personas esse veritatem id est verum, seu unam rem habentem veritatem, non tamen admittit esse, quod Pater sit verus, id est veritas, quod tres personæ sint unus verus, id est una veritas, quia per ipsum formalitas Paternitatis, & Personarum non est formalitas veritatis; ergo &c.

§. VII.

Rationes Scoti.

XXI. Prima, & fundamentalis ratio Scoti est talis. Divinitas essentia in Patre secluso omni prorsus actu intellectus est entitas ex natura rei communicabilis, & de facto communicata Filio; & Paternitas est etiam entitas ex natura rei incommunicabilis, nec actu communicata Filio, similiter per Paternitatem actu, & formaliter ante omne opus intellectus prima Persona Trinitatis constituitur in esse Patris, & distinguuntur realiter a Filio; per essentiam vero divinam, nec constituitur actu, & formaliter esse Patris, nec distinguuntur realiter a Filio; ergo aliqua distinctio dari debet inter essentiam, & Paternitatem, quæ sit actualis ante omnem actum intellectus, & consequenter probatur. Si enim nulla esset distinctio actualis, aut formalis, aut realis inter illas, seclusa omni intellectu operatione, quidquid actu convenit uni, necesse erit, ut conveniat alteri.

XXII. Confirmatur primo. Pater divinus seclusa omni intellectu operatur realiter a parte rei distinguatur a Filio; ergo debet habere actu aliquid, quo ab ipso distinguatur actu: sed non habere aliquid actu, quo taliter ab ipso distinguatur, nisi habere aliquid a parte rei actu aliquo modo distinctum a Filio; illud autem non habere, si Paternitas actu non distinguatur ab essentia: nam per essentiam divinam Pater non distinguatur, sed convenit cum Filio; ergo ut Pater sit actu distinctus a Filio, paternitas debet esse actu distincta ab essentia.

XXIII. Confirmatur secundo. Impossibile est, prædicata contradictoria actu competere eidem secundum idem: sed si nulla esset actualis a parte rei distinctio inter Paternitatem, & essentiam, eidem rei competeret prædicata contradictoria, puta communicari actu, & actu non communicari, constitueret,

& non constitueret, distingi realiter, & non distingi realiter &c. ergo &c. Ita Fraffen, loco superius citato *Conclus. 1.*

XXIV. Respondetur primo, hoc argumentum nimis probare; probat enim, Paternitatem distingi ab essentia divina actu, non formaliter solum, sed entitative, ut fore vult Gilbertus. Si enim essentia divina est entitas ex natura rei communicabilis, & actu non communicata Filio; ergo sunt entitates; ergo dicitur. Rursus si Paternitas est actu id, quo Pater distinguatur a Filio, essentia vero est id, quo actu convenit, & ex distinctione reali a Filio arguitur distinctio ab essentia, cum Pater distinguatur a Filio realiter entitative, hoc etiam modo distingi deberet Paternitas ab essentia; alias si Paternitas solum distinctione formali distinguatur ab essentia, eadem sola formalis distinctione distinguatur a filiatione, & sic tres divine Personæ solum distinctione actuali formali, non reali distinguuntur, & essent tres formalitates ejusdem Personæ, non tres Personæ: quæ est hæresis Sabelliana. Fateatur ergo oportet Scotus, distinctionem Personarum ab essentia non debere esse ejusdem ordinis, ac est distinctio, & incommunicabilitas earum invicem; hæc enim realis omnino est, illa solum formalis. Si igitur cum sola formali distinctione ab essentia subsistat distinctio, & incommunicabilitas realis personarum invicem, quare eadem non subsistit cum sola distinctione virtuali, ut dicemus? Hoc neque Scotus negare ausus est, dum in 1. dist. 2. quest. 7. breviter igitur dico, sincere loquens ait: *Omittendo illa verba de distinctione rationis, & de distinctione virtuali, non quia sine male dicta, sed quia non oportet eis nisi, dico, quod in essentia divina entitas est, ita ut essentia B. & hæc non est formaliter illa.* Ergo tamen, quia sustinere, nec esse male dicta, sed ulterius oportere distinctione virtuali uti, & formalem resurgere propter superius allata.

XXV. Respondetur secundo, ad formam argumenti, dist. antecedens, secluso omni actu intellectu, essentia divina est entitas &c. & Paternitas est etiam entitas &c. ita ut Essentia, & Paternitas actu sint entitas, & entitas, sed duas entitates, nego antecedens, ita ut sit eadem actu realiter, & formaliter, virtualiter tamen distincta, & diversimode modificata, concedo antecedens, & nego consequ. Dum ergo dico: essentia est communicabilis, & de facto communicatur Filio: hoc dico de natura divina in se, & absolute sumpta. Dum vero dico: Paternitas est incommunicabilis, & de facto non communicatur Filio: hoc dico, non de aliquo alio realiter, vel formaliter a natura divina actu distincto, sed dico de eadem realiter natura, ut actu modificata, & exprimente relativum. Cum enim ratione sui eminentie esto actu formaliter una, æquivalent tamen nedum absoluto, sed etiam relativo: ideo aliquid ei convenire potest, ut æquivalent uni, quod ei non convenit, immo de ea negatur, ut æquivalent alteri, & e contra. Et sane, si secundum Scotum est Personalitas, nimirum Paternitas sit eadem entitas, ac realitas cum essentia, quia tamen ignita, & æquivalens absoluto, & relativo, essentia actu realiter communicatur, & Paternitas actu realiter non communicatur: cur etiam dicatur Personalitas, & natura, seu essentia sint eadem realiter formalitas, & natura, seu æquivalens absoluto, & relativo, dici non poterit, quod ut æquivalens absoluto, & communi, actu realiter communicari possit, ut vero æquivalens proprio, & relativo, indistincto quidem, sed distinguenti, possit actu realiter non communicari?

XXVI. Ad primam confirmationem primo disting. anteced. Pater &c. realiter distinguatur a Filio adequate, & secundum totum, quod realiter est, nego anteced. alias cum realiter sit natura divina, realiter distinguatur a Filio eadem secundum naturam divinam: quæ est hæresis Ariana; inadæquate sumptus, & ut dicit relativum Paternitatis, & proprium Personæ, concedo antecedens.

Respondetur secundo, dato antecedenti, & consequenti, negando minorem subsumptam: Pater enim actu realiter habet Paternitatem, qui realiter distinguatur a Filio. Sicut autem ut Pater actu habeat, quo realiter distinguatur a Filio, non est necesse, ut habeat Paternitatem actu realiter ab essentia distinctam, sed sufficit, ut sit distincta actu solum virtualiter, ut Scotus vult: ita fat erit, ut sit distincta solum virtualiter, & quod ex modo significandi dicat, non quod est commune, sed quod est proprium Patris, & incommunicabile Filio.

XXVII. Ad secundam confirmat. Explico majorem, secundum idem tam formaliter, quam æquivalenter, conc. maj. quod sit idem formaliter, æquivalenter tamen multiplex, nego maj. & similiter distincta min: nego consequ. Eo enim ipso, quod aliquid, esto actu real, & formaliter idem, virtualiter tamen, & æquivalenter multiplex est, ac diversos induit respectus, capax est, ut de illo, quatenus significatur nomine importanter unam æquivalentiam, seu unum respectum, aliquid affirmetur, quod de eodem, ut significatur nomine importanter alteram æquivalentiam, seu respectum negetur, quin sit ulla contradictio; quod nec adversari negare debent: nam, si, ut ipsi possibile putant, Petrus existens Bononiæ reprodereatur, aut replicaretur Romæ, quia esto actu realiter unus, esset tamen æquivalenter duplex, de eo exillente Bononiæ, quod de eo exillente Romæ negari possit. Idem dico de puncto, de quo esto actu prorsus indivisibili, secundum tamen diversum respectum ad partem lineæ, quam terminat, & partem, quam inchoat, dici potest, esse, & non esse terminativum, & inchoativum. Et de eadem voluntate creata actu formaliter indivisa actu verificatur, quod sit principium amoris, & odii.

